

Utbildningsvetenskaplig kärna: Förskolans samhälleliga roll, allmändidaktik och det demokratiska uppdraget

Educational science: The societal role of preschool, general
didactics and the task of democracy
13.5 hp

Programkurs

970G32

Gäller från: 2024 VT

Fastställd av	Huvudområde	
Styrelsen för utbildningsvetenskap	Didaktik	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2015-05-07	Grundnivå	GXX
Reviderad av	Utbildningsområde	
Utbildningsvetenskaps nämnd för kursplaner	Undervisningsområdet	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
2021-03-08; 2019-09-10	Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
HT 2015		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för beteendevetenskap och lärande		

Kursen ges för

- Förskolläraryrket

Lärandemål

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för grunddragen i förskolans historiska framväxt och förändrade kunskapstraditioner i relation till profession, familj, barn och barndom
- diskutera med stöd i litteratur och erfarenhet vad som kännetecknar förskolläraryrket
- relatera förskollärauppgiften till samhällets styrdokument, FN:s konvention om barnets rättigheter, politiska mål samt barn som demokratiska aktörer
- diskutera förskolans värdepedagogiska och demokratiska fostransuppgifter samt förskollärares yrkesetik
- identifiera centrala kunskapsområden inom didaktik
- diskutera kunskap och hur kunskap väljs ut och organiseras i förskolan
- redogöra för hur sociala kategorier bidrar till inkludering, exkludering och kategorisering i ett historiskt och samtida perspektiv
- visa grundläggande färdigheter i vetenskapligt skrivande

Kursinnehåll

Kursen organiseras i fyra delområden (a) utbildningshistoria, (b) didaktik och kunskap (c) förskollärarens profession och förskolans roll i samhället och (d) förskolans värdepedagogik.

Kursen tar sin utgångspunkt i de studerandes egna erfarenheter, barndom och uppfattningar om vad som kännetecknar förskolläraryrket. Kursen behandlar övergripande olika perspektiv på barn, förskolläraryrket, lärande, fostran, omsorg och undervisning samt relationen mellan pedagog och barn. I kursen behandlas förskolans historiska framväxt och de didaktiska frågorna liksom normativa och kritiska perspektiv på den pedagogiska verksamheten. I kursen diskuteras kunskap och hur kunskap väljs ut och organiseras i förskolan. Relationer mellan ålder, genus, etnicitet, klass, liksom begrepp som normalitet–avvikelse är genomgripande teman. Förskolans roll i förhållande till samhällets inkludering, exkludering och kategorisering av barn studeras.

I kursen problematiseras förskolans olika samhällsrelaterade funktioner och uppdrag såsom lärande, fostran och omsorg. Den politiska styrningen problematiseras också ur ett lokalt, nationellt och internationellt perspektiv med tonvikt på demokratins grunder, grundläggande värden och medborgarskap. Förskolans värdepedagogik och förskollärarens yrkesetik diskuteras och problematiseras utifrån det demokratiska uppdraget. Vidare behandlas samspelet mellan utbildningssystemet och samhällets styrsystem, läroplansteori, lagar och förordningar, lärarnas uppdrag i relation till barn som demokratiska aktörer. FN:s konvention om barnets rättigheter (UNCRC) i relation till begrepp som barnperspektiv och barns perspektiv belyses.

Kursen syftar utöver innehållet ovan till att de studerande tillägnar sig ett kritiskt förhållningssätt och grundläggande färdigheter i att skriva vetenskapligt. Digitala presentationsformer används och muntlig framställning övas.

Undervisnings- och arbetsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, grupparbete och självständiga studier.

Examination

Kursen examineras genom såväl skriftliga som muntliga uppgifter.

Gäller för alla kurser oavsett betygsskala.

- Studerande som underkänts två gånger på kursen eller del av kursen har rätt att begära en annan examinator vid förnyat examinationstillfälle.

Om kursen har tregradig betygsskala (U – VG) gäller följande:

- Studerande som godkänts i prov får ej delta i förnyat prov för högre betyg.

För kurser där obligatoriska moment ingår gäller följande:

- Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Om LiU: s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Betygsskala

Tregradig skala, U, G, VG

Övrig information

Kursen reviderad 2020-04-02; Dnr LiU-2020-01361

Planering och genomförande av kurs skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om det föreligger synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.

Om undervisnings- och examinationsspråk

Undervisningsspråk visas på respektive kurstillfälle på fliken "Översikt".

Examinationsspråk relaterar till undervisningsspråk enligt nedan:

- Om undervisningsspråk är svenska ges kursen i sin helhet eller till stora delar på svenska. Observera att även om undervisningsspråk är svenska kan delar av kursen ges på engelska. Examinationsspråk är svenska.
- Om undervisningsspråk är svenska/engelska kan kursen i sin helhet ges på engelska vid behov. Examinationsspråk är svenska om kursen ges på svenska eller engelska om kursen ges på engelska.
- Om undervisningsspråk är engelska ges kursen i sin helhet på engelska. Examinationsspråk är engelska.